

A MEAFC Marcel Loubens Barlangkutató Szakcsoport
jelentése az 1975. évi nyári táborban elért
eredményeikről

Csoportunk ezévbén is megrendezte a szokásos nyári táborozását a Bükkben. Két részre bontottuk a tevékenységünket, mégpedig:

1. A tábor egy része a "Bánkuti nyelő" bontásával foglalkozott,
2. A csoport néhány tagja felszíni bejárás keretében a barlangok és források felkeresésével foglalkozott.

A két csoport rövid értékelését a következők szerint adhatjuk meg.

1. Viznyelő bontás Bánkuton:

Az 1975. év elején kezdtük meg a munkát. Ekkor mindössze szórványos, hétvégi bontások történtek, nem túl nagy intenzitással és eredménnyel. Munkánk hatékonyabbá tételére szerveztük meg a táborunk egy részét erre a munkára.

Bontás közben kitűnt, hogy egy másik nyelőt lenne célszerű munkába venni. Itt a munka legnagyobb részét Szenthe I. (MEAFC) és Börcsök P. végezték.

A tábor sikerrel járt és gyorsan sikerült bejutni. Az ácsolási munkák elhúzódtak, s a feltárás is későbbre maradt. Ősszel már 150 m mélységig sikerült lejutni rendkívül nehéz (vizes aknák) körülmények között. Ebben a tevékenységben már a debreceniek (Balás A. vezetésével) és a pestiek (Szenthe I. vezetésével) játszották a fő szerepet.

A barlang két szempontból rendkívüli jelentőséggel bír:

- a/ A Bükk-fennsík a felszín alatt 30 m-rel egy állandó és relative nagy hozamu barlangi patak fakad. Nem nehéz belátni, hogy a hegység "tetején" levő víz igen jelentős kiaknázási lehetőségeket rejt magában. (Nem véletlen, hogy a Bánkut fejlesztésével foglalkozók már fel is kerestek bennünket!)

b/ A barlang a diabáz-mészkö határon helyezkedik el. Ennek megfelelően több helyen közvetlenül észlelhető a réteghatár, ami a területre vonatkozó geológiai vizsgálatokat segíti elő.

Minden további információt a debreceni barlangkutató csoporttól várhatunk, mivel ők kérték és kaptak az OTvH-tól kutatási engedélyt a "Diabáz" névre keresztelt barlangra.

2. Terepbejárás, fotódokumentációs céllal

A fotódokumentációnk célja adatközlés volt, melyet a készülő barlangkataszterhez fel lehet majd használni. Elsősorban a barlangbejáratok fotóival akarunk segítséget nyújtani a kataszter készítőinek. Ennek értelmében kisebb részben a barlangok jellemző környezetét, nagyobb részben a barlangbejárásokat fotóztuk le. Az alábbi összeállítás a fényképezett barlangok néhány jellegzetességét tartalmazza. (Szerk. megj.: Fényképek a kéziratot jelentésben vannak; megtalálható a Dokumentációs Szakosztály adattárában).

Savósi-Utmenti-barlang

A Lillafüred-Jávorkut közötti műút jobb (D-i) oldalán lévő bontási hely a Savós-völgyben. A fennsiktól lefelé kb. 200-300 m-re található. Az út alatt (völgytalpon) megtaláltuk a kifolyó eltömődött barlangszáját. A bontást csoportunk a hegy felé (D-i irányban) folytatja.

Kis-mogyorós-barlang

A barlang Létrástetőn, a Szardóka D-i részén található, két mogyorófa között. A bejáratát csoportunk nyitotta. Az út túloldalán vele szemben levő viznyelőt a térképek jelölik.

Tuskós-nyelő

Igen nagy, természetes száda a Szardóka aljában. Időszakos viznyelő barlang. Több csoport dolgozott benne, legutóbb a mi csoportunk.

Létrástetői-viznyelő-barlang

Az 1-es bejárat igen nagy, természetes barlangszáda. Csaknem egész évben aktív viznyelő. A Szardókával szemben lévő nem karbonátos térszín vizeit nyeli el.

A 4-es bejáratot a Létrási-patak mentén, a Szardókához kb. 40 m-rel közelebb, az ut D-i részén nyitotta csoportunk előzetes geofizikai mérések alapján.

Bolhási-viznyelő-barlang

A Bolhási-rétre kifutó Y-völgy vizeit gyűjti össze. Mesterséges feltárás, Jelenleg a Miskolci Bányász Csoport dolgozik benne.

A Nagysebes barlangjai

Irányuk É-i. Mintegy 3-5 m mélységig lehet belátni, a tovább vezető utat viz zárja el. Jellegzetes forrásszáj magassága kb. 80 cm ugyanolyan alapszélességgel, felfelé keskenyedő delta profillal.

Felső-Forrási (nagy)-barlang

A Forrás-völgyben, a foglalt Felső-forrás védőidoma fölött (és mellett) több kifolyó barlang, üreg és viznyelő található.

Kecske-lyuk

Jellegzetes forrásbarlang a Forrás-völgyben (csanyiki bejárat) a völgy ÉK-i oldalán. Az első nagy termében már a neolit ember is lakott. Az utána következő barlangfolyosó a miskolci "amatőr barlangkutatók" (kalandvagyó gyerekek) kedvenc területe.

"Flexura"-barlang

A Mexikói-völgy DK-i felén, Bükkszentlászlótól vissza kb. 1,5 km-re található. (A névadás önkényes, a jellegzetes tektonikai forma miatt neveztük így.) A völgyre merőlegesen vízszintesen kb. 5 m hosszan halad K-i irányba, itt pedig kürtőbe megy át. Jelenleg a Herman O. csoport dolgozik benne.

Disznós-barlang

Lillafüreden, az autóparkolóval szemben lévő Ny-i sziklafalbán található. Kadic még barlangként beszél róla, ma viszont disznóól és faraktár van benne.

A D-felé huzódó gerincsor első tagjának bal alsó oldalán található a völgytalpon.

Golgota-barlang

A Disznóstól D-felé, a Ny-i oldalán az országutnak, az István előtt, az ut felett kb. 3 m-rel található egy közel

35°-os É-i dőlésű sík meggyöngyült része. Valószínűleg forrásbarlang. Hossza kb. 4 m, utána lefelé, dőlésirányban még kb. 5 m. Vékony lyuk, egy ember fér el benne egyszerre. Utoljára a csoportunk bontott benne. (A II. gerincben, annak alján, a kápolna alatt található.)

Kutya-lyuk II.

Lillafüreden, a II. gerinc D-i részén, a sétány fölött kb. 10 m-rel helyezkedik el. Iránya kb. É-ÉNy, vége agyagos, szép, szálaskalcit-kristályokkal. Lejtős, hasadék jellegű, kb. 8 m hosszú.

Kutya-lyuk I.

Lillafüreden, a III. gerinc D-i oldalán, a sétány fölött kb. 15 m-rel található. Az István-barlang természetes (forrásszáj) bejárata.

• Bibor-barlang

Lillafüreden, a IV. gerincben 4 kisebb lyuk (Gépész-lyuk I-II-III., Por-lyuk) található. Az V. és VI.-ban (az utóbbi az alagút gerince) nem ismerünk barlangot. A VI. D-i oldalán kb. 35 m-rel a gerinc elvégződése felett, a két gerinc között található, Ny-i irányú, kb. 4 m hosszú, 1 m széles, lapos, befelé lejt.

Részeg-kigyó barlangja

A VII. gerinc D-i felében, a völgytalp fölött 70 m-rel található. Nevének megfelelően teljesen egyenes, kb. 6 m hosszú, ÉNy-i irányú, vízszintes.

Zsivány-barlang

A VIII. gerinc É-i oldalán, a völgytalp fölött kb. 100 m-rel található. Ny-i irányú, kb. 10 m hosszú, háromszög keresztmetszetű, erősen feltöltődött vízszintes forrásbarlang. Első részén a mennyezet felszakadt. Csoportunk bontotta.

Szinva-forrás feletti rombarlang

A Szinva-forrás felett, még a mészkőben egy kis romos barlang található.

Y vagy Pala-barlang

A Szinva-forrástól É-ra levő első völgy oldalában, a völgy fölött kb. 12 m-rel egy 10-12 m hosszú, Y alakú táró található a porfirit és a mészkő határán, melynek iránya É-i.

-Dusan cseppköves és tetarátás, főleg ezért tekintjük barlangnak.

Kőlyuk-I.

A Kőlyuk-Galya nevű hegyben található a Kis-fennsík. Több hatalmas termében már az ősember és a barlangi medvék is tanyáztak. A nyáron a MÁFI és a Területi Osztály kutatói dolgoztak benne.

Kőlyuk-II. (Hillebrand-barlang)

Az előző barlangtól K-re egy nagy töbör alján, beszakadással keletkezett a bejárat. Egy hatalmas folyósószerű termében cölöpkunyhók nyomai találhatóak, sajnos, egyre romló megtartással.

Kőlyuk-III.

Az előzőektől DK-re, azoktól kb. 40 m-re található, egy hosszú csőszerű, kb. 30°-kal lefelé dőlő járat. Hossza kb. 30 m, egy baloldali oldaljárattal.

Udvarkői-rombarlang

Az előző barlangcsoporttól DNy-ra, azoktól kb. 200-300 m-re található. (Véleményünk szerint összefüggnek egymással.) Jellegzetes víznyelő, melynek első nagy terme beszakadt, s szakadékdolinává változott. Jelenleg csupán egy nagy sziklkapu látható, s néhány oldalág. Több csoport dolgozott már benne.

Csókási-víznyelő-barlang

A térképen a Csókás-forrást jelölik. Ennek közeli víznyelője a szóban forgó barlang, egy nagy töbör É-i oldalán.

Csókásréti-barlang

A Csókás-forrástól Ny-ra, attól kb. 150 m-re egy réten lévő időszakos víznyelő a jelzett barlang. Régebben bontottak benne, az ácsolat romjai ma is megvannak.

Sajt-barlang

Az előző barlangtól É-ra lévő töbörben lévő zsomboly, kb. 15 m mélységben, labirintussá válik. Igen korrodált, töredezett formákkal. A Miskolci Bányász dolgozik benne.

Lengyel-barlang

A Barátság kerttől ÉNy-ra, egy mély völgy oldalában nyílik. Egy nagy (30 x 15 x 15 m) teremből áll, igen szép csepp-

kőképződményekkel. Különlegességként megemlíthető, hogy a barlang egyes részein a gyökerek benyulnak a terembe. Több helyen csak föld látható a földben, melyet csak a cseppkőréteg tart.

Lénárt László